

HRVATSKA NARODNA BANKA

Zamjena gotovog novca

Objavljeno: 6.4.2021. Ažurirano: 12.8.2021.

Nevažee novčanice možete zamijeniti osobno na blagajni Hrvatske narodne banke ili dostaviti na zamjenu poštom. Oštećene novčanice i kovani novac kune primaju odnosno zamjenjuju kreditne institucije, Fina, HP i obveznici [Odluke o postupanju s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem](#) (NN, br. 30/2021.). Hrvatska narodna banka zamjenjuje u skladu s uvjetima za zamjenu isključivo obojene i ekstremno oštećene novčanice koje su prethodno odbili ili nisu bili obvezni zaprimiti obveznici iz članka 2. Odluke o postupanju s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem.

ZAMJENA NOVČANICA KOJIMA JE ISTEKAO STATUS ZAKONSKOG SREDSTVA PLAĆANJA

Hrvatska narodna banka zamjenjuje novčanice kune kojima je u skladu s odlukama Hrvatske narodne banke istekao status zakonskog sredstva plaćanja (u nastavku teksta: [nevažee novčanice](#)) u punom iznosu i bez vremenskog ograničenja.

Postupak zamjene nevažeeh novčanica u Hrvatskoj narodnoj banci

Nevažee novčanice možete zamijeniti osobno na blagajni Hrvatske narodne banke na adresi Ulica Račkoga 5, Zagreb.

Radno je vrijeme blagajne radnim danom od 9 do 13 sati.

Novčanice također možete dostaviti poštom na adresu:

Hrvatska narodna banka
Sektor za gotov novac
Trg hrvatskih velikana 3
p. p. 859
10000 Zagreb

Nevažee novčanice dostavljene poštom bit će zamijenjene za važee novčanice u punom iznosu i dostavljene pošiljatelju na naznačenu adresu.

Pošiljatelju se može uplatiti i iznos zamijenjenih novčanica na njegov tekući račun isključivo u kunama. Ako želi uplatu na tekući račun, pošiljatelj uz dostavljene novčanice treba naznačiti i podatke o računu na koji će mu se uplatiti iznos protuvrijednosti zamijenjenih novčanica. Ako su dostavljeni podaci nečitko ili nepotpuno navedeni, Hrvatska narodna banka može odbiti izvršiti uplatu na račun.

Za novčanice čija ukupna vrijednost podnesena na zamjenu iznosi najmanje 7.500 kuna, potrebno je priložiti i presliku osobne iskaznice ili drugoga identifikacijskog dokumenta.

Uzima li Hrvatska narodna banka naknadu za zamjenu nevažeeh novčanica?

Hrvatska narodna banka ne naplaćuje naknadu za zamjenu nevažeeh novčanica.

ZAPRIMANJE I/ILI ZAMJENA OŠTEĆENIH NOVČANICA I KOVANOG NOVCA

Oštećene novčanice i kovani novac kune primaju i/ili zamjenjuju:

- kreditne institucije
- pružatelj platnih usluga koji je ovlašten pružati platne usluge u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet
- ovlašteni mjenjači
- Financijska agencija
- HP – Hrvatska pošta d.d.

ako podnositelj predoči više od 50% novčanice odnosno ako je podnesen cijeli kovani novac koji je strojno obradiv i koji je prepoznatljiv s lica i naličja kako bi se mogla provjeriti njegova autentičnost.

Hrvatska narodna banka zamjenjuje isključivo obojene i ekstremno oštećene novčanice i kovani novac ako ispunjavaju uvjete za zamjenu prema važećim odlukama te ako su dostavljeni uz pripadajući obrazac zahtjeva. Ako zahtjev nije ispravno popunjen, Hrvatska narodna banka zadržava pravo da ne postupi po dostavljenom zahtjevu.

Oštećene novčanice i kovani novac koje Hrvatska narodna banka ne zamjenjuje

Hrvatska narodna banka ne zamjenjuje oštećene novčanice za koje postoji opravdana sumnja da su oštećene tijekom počinjenja kaznenog djela kao ni kovani novac koji nije oštećen zbog dugotrajne upotrebe u optjecaju.

Hrvatska narodna banka ne zamjenjuje obojene novčanice kune za koje podnositelj nije naveo uzrok obojenja, a postoji opravdana sumnja da su oštećene djelovanjem elektrokemijske zaštite.

Hrvatska narodna banka ne zamjenjuje oštećene novčanice i kovani novac koji su onečišćeni tako da su rizični za zdravlje.

Zamjena oštećenih novčanica kune u Hrvatskoj narodnoj banci

Hrvatska narodna banka zamjenjuje oštećene novčanice kune i kada se predoči 50% novčanice ili manje od 50% novčanice, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva pisanom potvrdom nadležne institucije, primjerice Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, dokaže postojanje događaja više sile zbog koje je došlo do uništenja dijelova novčanice koji nedostaju i ako se utvrdi da je novčanica kune autentična. Oštećene novčanice kune podnositelj zahtjeva dostavlja uz ispunjen Zahtjev za analizu i zamjenu oštećenih novčanica kune.

Iznimno od navedenog, Hrvatska narodna banka zamjenjuje oštećene novčanice kune kada se predoči 50% novčanice ili manje od 50% novčanice i ako se na temelju podataka iz [Zahtjeva za analizu i zamjenu oštećenih novčanica kuna](#) te provedene tehničke analize nedvojbeno može utvrditi da su dijelovi novčanice koji nedostaju uništeni.

Zamjena oštećenoga kovanog novca kune u Hrvatskoj narodnoj banci

Hrvatska narodna banka zamjenjuje oštećeni kovani novac kune ako je na zamjenu podnesen cijeli kovani novac koji je prepoznatljiv s lica ili naličja. Oštećeni kovani novac kune podnositelj zahtjeva dostavlja uz ispunjen [Zahtjev za analizu i zamjenu oštećenoga kovanog novca](#).

Postupak zamjene oštećenoga gotovog novca u Hrvatskoj narodnoj banci

Sastavite sve dijelove oštećenih novčanica pazeći da pritom ne spojite dijelove različitih novčanica i popunite [Zahtjev za analizu i zamjenu oštećenih novčanica kune](#). Navedite sve detalje o načinu oštećenja koji su vam poznati. Ako posjedujete policijski zapisnik o uzroku oštećenja, npr. zapisnik o požaru, molimo da ga priložite zahtjevu.

Oštećeni gotov novac i zahtjeve možete donijeti osobno u Hrvatsku narodnu banku u Zagrebu, Trg hrvatskih velikana 3, ili dostaviti poštom na adresu:

Hrvatska narodna banka
Sektor za gotov novac
Trg hrvatskih velikana 3
p. p. 859
10000 Zagreb

Ako se na zamjenu dostavi oštećeni gotov novac koji ne zadovoljava uvjete zamjene propisane Odlukom o postupanju s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem, navedeni će biti vraćen pošiljatelju.

Što se zatim događa s oštećenim gotovim novcem?

Oštećenje se procjenjuje u Nacionalnom centru za analizu novčanica i Nacionalnom centru za analizu kovanog novca u svrhu provjere uvjeta za zamjenu. Analiza prosječno traje nekoliko dana.

U slučajevima kada su oštećenja gotovog novca takva da onemogućavaju utvrđivanje njegove autentičnosti tijekom redovnog postupka analize, sumnjivi gotov novac podvrgava se postupku tehničke analize koju provode Nacionalni centar za analizu novčanica odnosno Nacionalni centar za analizu kovanog novca te procjena može trajati nekoliko tjedana.

Naplaćuje li Hrvatska narodna banka naknadu za analizu i zamjenu oštećenog novca?

Hrvatska narodna banka utvrđuje i naplaćuje naknadu za analizu novčanica i kovanog novca kune, i to u sljedećim slučajevima:

- ako se radi o novčanicama kune koje su oštećene aktivacijom uređaja protiv krađe, a na zamjenu se podnosi najmanje 100 komada novčanica kune – u iznosu od 1,00 kn po oštećenoj novčanici kune koja se podnosi na zamjenu
- ako se radi o oštećenom kovanom novcu kune, a na zamjenu se podnosi najmanje 1.000 komada oštećenoga kovanog novca kune – u iznosu od 3% nominalne vrijednosti oštećenoga kovanog novca kune koji se podnosi na zamjenu.

Hrvatska narodna banka ne naplaćuje naknadu za analizu novčanica i kovanog novca kune vlasniku gotovog novca ako je gotov novac oštećen pri pokušaju ili počinjenju razbojništva, krađe ili drugoga kaznenog djela.

Zamjenjuje li Hrvatska narodna banka strani oštećeni gotov novac?

Hrvatska narodna banka ne zamjenjuje strani oštećeni gotov novac, već samo novac čiji je zakoniti izdavatelj, a to su novčanice kune i kovani novac kune.

Gdje se može zamijeniti strani oštećeni gotov novac?

Procedura zamjene stranoga oštećenoga gotovog novca može se pokrenuti u banci u kojoj ste klijent ako banka nudi takvu uslugu, kod banaka u inozemstvu ili u središnjoj banci zemlje koja je izdala stranu valutu.

Oštećene novčanice eura mogu se zamijeniti kod banaka ili središnjih banaka u zemljama iz područja Europske monetarne unije. Detalje o postupku zamjene i naknadi možete pronaći na internetskim stranicama središnjih banaka.